

EU-beleid moet groener volgens het Milieuagentschap

nieuws

De Europese Unie heeft zichzelf tot doel gesteld om het natuurlijk kapitaal op haar grondgebied te beschermen. Sinds de jaren '90 worden milieuoverwegingen geïntegreerd in sectorbeleid, zoals het Europees landbouw-, transport- en energiebeleid. “Met wisselend succes”, oordeelt het Europees Milieuagentschap. Op een aantal vlakken is de milieudruk weliswaar verminderd, maar met andere milieukwesties (biodiversiteitsverlies, klimaatverandering en chemische stoffen in het milieu) blijft de EU worstelen. Het Milieuagentschap verwacht daarom een meer ambitieuze aanpak van Europa. Specifiek voor landbouw zou dat betekenen meer doen aan de milieuproblemen dan met de recent geïntroduceerde vergroeningsmaatregelen zal lukken.

4 MAART 2015 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:29

Lees meer over:

europa

beleid

milieu

De Europese Unie heeft zichzelf tot doel gesteld om het natuurlijk kapitaal op haar grondgebied te beschermen. Sinds de jaren '90 worden milieuoverwegingen geïntegreerd in sectorbeleid, zoals het Europees landbouw-, transport- en energiebeleid. “Met wisselend succes”, oordeelt het Europees Milieuagentschap. Op een aantal vlakken is de milieudruk weliswaar verminderd, maar met andere milieukwesties (biodiversiteitsverlies, klimaatverandering en chemische stoffen in het milieu) blijft de EU worstelen. Het Milieuagentschap verwacht daarom een meer ambitieuze aanpak van Europa. Specifiek voor landbouw zou dat betekenen meer doen aan de milieuproblemen dan met de recent geïntroduceerde vergroeningsmaatregelen zal lukken.

De ongekende wereldwijde vraag naar hulpbronnen zoals voedsel, vezels, energie en water maakt het noodzakelijk om onze natuurlijke hulpbronnen veel efficiënter te gebruiken en de ecosystemen waarvan de natuurlijke hulpbronnen afkomstig zijn, te beschermen. Er bestaan grote verschillen in aanpak binnen de belangrijkste Europese beleidsmaatregelen die gericht zijn op een efficiënter gebruik van hulpbronnen en duurzaamheid. Voor de energie- en transportsector is de ambitie voor een koolstofarme samenleving omgezet in kwantitatieve 2050-doelstellingen. Voor landbouw en visserij vindt het Europees Milieuagentschap het langetermijnperspectief veel minder duidelijk.

Bij de recente hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid zijn nieuwe 'vergroeningsmaatregelen' ingevoerd en subsidies gekoppeld aan strengere randvoorwaarden inzake milieu. “Toch is een meer ambitieuze aanpak op lange termijn nodig voor een efficiënter gebruik van hulpbronnen in de landbouw in termen van productiviteit, landwinning, CO₂-captatie en waterverbruik. Ook de afhankelijkheid van minerale meststoffen en chemische gewasbeschermingsmiddelen moet aangepakt worden”, zo staat te lezen in het vijfjaarlijkse milieurapport dat de milieutoestand in Europa beschrijft. Als het gaat om voedselzekerheid, moet het beleid ook gericht zijn op de consumptie en niet alleen op de productiezijde. Zo kunnen veranderingen in eetpatronen, efficiëntere distributieketens en de preventie van voedselverspilling de milieudruk van de voedselketen verzachten. Dat kan een

compensatie zijn voor het opbrengstverlies dat het Milieuagentschap incalculeert bij een meer milieuvriendelijke landbouwproductie.

In het milieuraapport wordt dieper ingegaan op landgebruik omdat het een belangrijke factor is die de ecosysteemdiensten beïnvloedt. Niet-duurzaam landgebruik bedreigt de biodiversiteit en maakt Europa kwetsbaar voor de klimaatverandering en voor natuurrampen. Het verergert ook de achteruitgang van de bodemkwaliteit en de woestijnvorming. Meer dan een kwart van het grondgebied van de EU wordt getroffen door bodemerosie door water. Bodemvervuiling en -afdekking vormen eveneens een hardnekkig probleem.

Verstedelijking is een dominante trend in het Europese landgebruik. De bebouwing gaat hoofdzakelijk ten koste van landbouwgrond en in mindere mate van bossen. Wanneer beton in de plaats komt, dan heeft dat invloed op de verstreking van belangrijke bodemdiensten, zoals de opslag en het filteren van water. Maar de schadelijke impact van verstedelijking reikt verder dan dat. De overblijvende (semi)natuurlijke habitats raken verder versnipperd door wegen en andere infrastructuur. Het Milieuagentschap noemt 30 procent van het Europese grondgebied “zeer gefragmenteerd”, wat een invloed heeft op de verbinding en gezondheid van ecosystemen. Het beïnvloedt ook het vermogen van ecosystemen om diensten en leefbare habitats voor soorten te leveren.

Ruimtebeslag is een verandering op lange termijn, waarvan het omkeren moeilijk of kostbaar is. Toch willen beleidsmakers niet lijdzaam toekijken. De resultaten van Rio+20 vragen om een wereld die neutraal is wat betreft landdegradatie, terwijl de EU als doelstelling 'geen netto ruimtebeslag tegen 2050' heeft. Om te verhinderen dat er nog meer open ruimte verdwijnt, promoot het Milieuagentschap initiatieven rond landrecycling en compacte stedelijke ontwikkeling. Vanwege de sterke interactie tussen agrarisch landgebruik en milieuprocessen lijkt het agentschap ook veel te verwachten van een nauwe samenwerking tussen de beleidsdomeinen landbouw en ruimtelijke ordening.

Meer info: [SOER 2015](#)

Beeld: Loonwerk Defour

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)